

Kungsgården F R E D S H Ö G

Den 17/10 1897 brann kungsgården FREDSHÖG (belägen halvvägs mellan Kämpinge och Trelleborg) ner. En berusad dräng hade tänt på halmen efter en utskällning av rättaren. Alla djur utom en häst brann inne men inga människor kom till skada.

Vid denna tid hade redan Karolina Andersdotter slutat på gården för att gifta sig med Per Dalberg, Hans Mårtenssons bror. Men hennes syster och en kusin till dem arbetade där. Vid branden förlorade hennes syster hela sin hemgift och båda flickorna förlorade allt vad de hade i kläder och ägodelar, endast vad de hade på sig vid detta tillfälle fanns kvar. (Enligt minnesberättelser av systrarna Jönsson, Stora Hammar)

Försäkringsbolaget betalade ut försäkringssumman, kr 90.000. Fredshögs ägare begärde då in anbud på uppbyggnaden. Hans Mårtensson i Vellinge gav lägsta anbud och antogs.

Halmtaket på ladugården hade brunnit upp. Nu passade man på att höja de en meter tjocka väggarna med 1 m till ordentlig ståhöjd. Därefter lades nytt tak på. Detta gjordes troligen redan direkt efter branden, vintern 1897/98 eftersom man köpte nya djur under vintern/våren och dessa måste komma under tak.

Så byggdes själva huset. Gösta Fredgardhs farmor ritade planlösningen. Hans Mårtensson köpte 2 par hästar och vagnar och hyrde in 2 extra man. Med Hans Mårtensson i ena ändan, förmannen i andra, gick uppbyggnaden snabbt. Mellan de båda var den inhyrda arbetskraften. Nu är jag klar," sa Hans M, hu höjer vi snoren (repet)"och förmannen höll samma fart. De andra mellan dem hade fullt jobb att hinna med.

< Man spände ett rep/snöre från sida till sida för att få teglet vågrätt i plan och detta rep/snöre höjdes efter varje skikt tegel som lades.>

Även sonen Thure Mårtensson hjälpte till vid takspånläggningen, och han kan inte ha varit gammal då eftersom han var född 1889. Huset var klart ca 1900 (enligt Gösta Fredgardh).

Takläggningen var att bäras upp samt lava ut'plattorna på taket för snickaren att spika dit. Detta slags tak finns ej mer men var enligt Ida Nilsson (vår Nisse) så vackra och i solsken strålade de.

Allt material forslades med häst och vagn från Vellinge (dit det troligen först kommit med tåg). Avståndet Vellinge - Fredshög en dryg mil.

Isoleringsmaterial: Torvströ med kalk i bjälklaget (kalken var mot ohyra). Omkring 1980 fyllde man upp med plastmassa, vilket då minskade värmeförbrukni

*Väggarna 1/2 stens soltorkat lertegel inåt.
1 stens bränt tegel utåt.*

Huset är 10 meter brett, 35 meter långt och 3.2 meter högt till tak i bottenvåningen. På vinden finns 1 rum + förrum åt vardera gaveln. Källaren har ordentlig ståhöjd och håller ständigt ca 12 grader.ngen avsevärt. Under åren hade isoleringsmaterialet sjunkit ihop.

Skrivet av Barbro Castenfors-Fahrer på 1980-talet efter besök där.

(Berättat av Gösta Fredgardh, nuvarande ägarens far)